

Ба Шӯрои диссертационии 6D.KOA-059-и
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати Нарзуллозода Сухроб Саидахмад дар мавзӯи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои вайрон кардани қоидаҳои ҳаракати роҳ ва истифодаи воситаҳои нақлиёт», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08. – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) пешниҳод шудааст.

Мубрам будани мавзӯи таҳқиқоти диссертационӣ тибқи мазмуни он дар он зоҳир мегардад, ки дар замони муосир муқовимат ба ҷиноятҳои нақлиётӣ, хусусан вайрон кардани қоидаҳои ҳаракати роҳ ва истифодаи воситаҳои нақлиёт, на танҳо масоили мубрами давлати алоҳида, балки ҷаҳонӣ мебошад (С. 3). Дар кишвари мо ҷиҳати пешгирии ин зуҳурот чораҳои назаррас роҳандозӣ шудаанд. Аммо, новобаста аз чунин чораандешиҳо, омори расмӣ, ки дар саҳифаи 4 автореферати диссертатсия оварда шудааст, нишонкунанда мебошад. Дар чунин сатҳ қарор доштани содиршавии ҷинояти мазкур аз як тараф, аз ҳисоби сол аз сол коҳиш додани сатҳи камбизоатӣ, ки он барои зиёд гардидани шумораи воситаи нақлиёт бе таъсир намоёнад бошад, аз тарафи дигар, дар қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалан ҷавобгарӣ барои ҷинояти таҳқиқшаванда ба таври зарурӣ танзим нагардида, дар он баъзе аз норасонҳои ҷиддӣ ба назар мерасанд.

Албатта, чунин номуқаммални қонунгузорию заминаи асосиро барои ба миён овардани баҳсҳо дар назарияи ҳуқуқи ҷиноятӣ фароҳам овардааст.

Дар асоси гуфтаҳои болозикр, таҳлили ҳамҷониби назариявии масъалаҳои танзими қонунгузорию вайрон кардани қоидаҳои ҳаракати

роҳ ва истифодаи воситаҳои нақлиёт, амалияи татбиқи меъёрҳои ҳуқуқии ҷиноятӣ вобаста ба ҷавобгарӣ барои вайрон кардани қоидаҳои ҳаракати роҳ ва истифодаи воситаҳои нақлиёт, коркарди тавсияҳои илман асоснок ҷиҳати мукамалномаии қонунгузории ҷиноятӣ дар замони имрӯза аз мубаҳраҳои таҳқиқоти мазкур шаҳодат медиҳанд.

Натиҷаҳои таҳқиқоти автореферати диссертатсия аз он гувоҳӣ медиҳанд, ки мақсади он тибқи объект ва предмети он дуруст муайян карда шуда, барои интихоби мундариҷа ва сохти дурусти қор мусоидат намудааст. Диссертатсия қори илми анҷомёфта буда, дар он ҳамин вазифаҳои гузошташуда ҳалли ҳурро ёфтаанд.

Нуқтаҳои илмӣ ва ҳулосаҳои пазируфташуда, ки дар илми ҳуқуқшиносӣ пешбарӣ шудаанд, асоси назариявии қори мазкурро ташкил дода, барои асоснок намудани мавқеи муаллиф заминаи қорин илмӣ гузоштаанд. Заминаи методологии рисолаи илмӣ барои коркарди ҳамачонибаи таҳқиқот мусоидат намудааст (С.7-8).

Сохтори рисолаи диссертатсионӣ бо дарназардошти мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, аз муқаддима, ду боб, шаш зербоб, ҳулоса, номгӯйи адабиёт (маъхазҳо) ва замиа иборат буда, ҳаҷми умумии он 217 саҳифаро дар бар мегирад, ки дар онҳо пайдарҳамии мантиқӣ дида мешавад.

Навгони илми таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он ифода мегардад, ки рисолаи илми мазкур нахустин таҳқиқоти муназзам ва ҳамачониба вобаста ба рушди қонунгузории миллӣ, таҳлили муқоисавӣ-ҳуқуқии қонунгузории ҷиноятии давлатҳои иштирокчии ИДМ, тавсифи ҳуқуқии ҷиноятии аломатҳои объективӣю субъективӣ, омӯзиши маълумоти омории маъмуриву ҷиноятӣ ва таҷрибаи судӣ вобаста ба мавзӯи номбурда мебошад (С. 8).

Дар маҷмӯъ мегардон иброз дошт, ки муаллиф мақсад ва вазифаҳои дар назди ҳуд гузоштаро ба таври қорлексеӣ баррасӣ намудааст. Таҳқиқоти диссертатсионии гузаронидашуда ба рушди минбаъдаи илми ҳуқуқи ҷиноятӣ ва дигар илмҳои ба мавзӯ алоқаманд мусоидат хоҳад

кард. Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ имкон медиҳанд, ки мушкилоти мавҷудан назариявии мафҳумҳои ба мавзӯи мазкур рабтдошта, тавзеҳ дода шаванд.

Дар баробари муваффақият дар автореферати диссертатсияи Нарзуллозода Сухроб Саидахмад баъзе масъалаҳои баҳсталаб дида мешаванд, ки онҳоро ба таври зерин нишон додан мумкин аст:

1. Дар фишурдан кори илмӣ мазкур диссертант тавсияҳои Қарори Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, № 28 аз 18-уми декабри соли 2009 «Дар бораи таҷрибаи судӣ оид ба ҷиноятҳои вайрон кардани қоидаҳои ҳаракати роҳ ва истифодаи воситаҳои нақлиёт, инчунин ғайриқонунӣ ҳай карда бурдани автомобил ё дигар воситаҳои нақлиёт бидуни мақсади тасарруф»-ро мавриди танқиди асоснок қарор додааст. Масалан, дар нуктаи илмӣ ҳафтум (С. 11-12) муаллиф ихтилофот байни тавсияҳои қарори номбурдаро ба баъзе меъёрҳои қонуни ҷиноятӣ ошкор намуда, роҳҳои баргараф намудани онҳоро пешниҳод намудааст, ки ин бонси дастгирӣ мебошад. Аммо, вобаста ба ин меҳодам диссертант ибрози андеша намояд, ки бо кадом сабабҳо лоиҳаи чунин қарорро худ ҳамчун мутахассис таҳия ва пешниҳод накардааст;

2. Дар саҳифаи 4 автореферати диссертатсия муаллиф маълумоти омори расмӣ солҳои 2010-2020-ро доир ба ҷинояти вайрон кардани қоидаҳои ҳаракати роҳ ва истифодаи воситаҳои нақлиёт баррасӣ намудааст, ки он мазмун ва муҳтавои таҳқиқотро баланд гардондааст. Аммо, хуб мешуд, ки диссертант дар кори мазкур маълумоти омори расмӣ соли 2021-ро низ баррасӣ мекард, зеро он сифати рисолаи диссертатсионӣ ва авторефератро боз ҳам мукамалтар менамуд.

Нуктаҳои баҳсноки болотар иншора гардида, дар умум мазмуни автореферати диссертатсияи муҳаққиро қоста намегардонанд ва баҳои мусбати авторефератро тағйир надода, танҳо шарҳи муаллифро тақозо менамоянд.

Аз мазмуни автореферати диссертатсияи Нарзуллозода Сухроб Саидахмад хулоса қардан мумкин аст, ки он таҳқиқоти илмӣ

баанчомрасида мебошад ва масъалаҳои мубраму халгалаб вобаста ба мавзӯи таҳқиқот дар замони муосир барои оянда замина мегузорад.

Мазмун ва муҳтавои автореферат аз он шаҳодат медиҳад, ки диссертатсияи номзиди Нарзуллозода Сухроб Саидахмад дар мавзӯи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои вайрон кардани қоидаҳои ҳаракати роҳ ва истифодаи воситаҳои нақлиёт» ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016, № 505 қабул шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмии номзиди илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.08. – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ қазон ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) мебошад.

**Профессори кафедраи ҳуқуқи ҷиноятӣ
Донишгоҳи Славянии Россия ва Тоҷикистон,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор**

Абдуҳамитов В.А.

«15» декабри соли 2021

Подпись *Абдуҳамитов В.А.*
заверяю
Начальник ОК РТСУ
Давлатов Х.Х. *Давлатов*